Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2025)0104

Konkurrencepolitik – årlig beretning 2024

Europa-Parlamentets beslutning af 8. maj 2025 om konkurrencepolitik – årlig beretning 2024 (2024/2079(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 101-109,

– der henviser til Ursula von der Leyens publikation af 18. juli 2024 med titlen "Europas valg – politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029",

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 om fremtiden for den europæiske konkurrenceevne,

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 18. april 2024 med titlen "Much more than a Market",

– der henviser til Den Europæiske Revisionsrets særberetning 21/2024 af 23. oktober 2024 med titlen "Statsstøtte i krisetider – EU har reageret hurtigt, men der er mangler i Kommissionens overvågning og inkonsekvens i rammen for støtte til opfyldelse af EU's industripolitiske mål",

– der henviser til Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser ("EF-fusionsforordningen")[1],

– der henviser til artikel 11 TEUF, som kræver, at miljøbeskyttelseskrav integreres i udformningen og gennemførelsen af alle EU-politikker og -aktioner med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling,

– der henviser til artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/591 af 6. april 2022 om et generelt EU-

[1] EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj.

miljøhandlingsprogram frem til 2030[1], ifølge hvilken miljøskadelige subsidier, navnlig subsidier til fossile brændstoffer, straks bør udfases,

– der henviser til dommene fra Den Europæiske Unions Domstol af 3. september 2024 i sag C-611/22 P, Illumina mod Kommissionen[2], af 10. september 2024 i sag C-465/20 P, Europa-Kommissionen mod Irland m.fl.,[3] og af 10. september 2024 i sag C-48/22 P, Google og Alphabet mod Kommissionen[4],

– der henviser til Kommissionens rapport fra juni 2024 med titlen "Protecting competition in a changing world – Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years" (Beskyttelse af konkurrencen i en verden i forandring – dokumentation for udviklingen i konkurrencen i EU i de seneste 25 år),

– der henviser til undersøgelsen "The role of commodity traders in shaping agricultural markets" (Råvarehandlernes rolle i udformningen af landbrugsmarkederne), som blev offentliggjort af temaafdelingen for struktur- og samhørighedspolitik i november 2024,

– der henviser til rapporten af 20. december 2023 fra Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed "CRA Market Share Report: 2023 edition" (Rapport om kreditvurderingsbureauers markedsandel 2023),

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget (A10-0071/2025),

A. der henviser til, at den aktuelle udfordrende økonomiske, klimamæssige og geopolitiske kontekst, der er præget af usikkerhed og uforudsigelighed, kræver en fornyet tilgang til europæisk konkurrenceevne og konkrete strategier til at styrke økonomisk vækst;

B. der henviser til, at en korrekt håndhævelse af EU's konkurrencepolitiske ramme fører til lavere priser, højere kvalitet, større valgmuligheder for forbrugerne, hurtigere innovation og en

---

1 EUT L 114 af 12.4.2022, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

2 Domstolens dom af 3. september 2024, Illumina mod Kommissionen, C-611/22 P, ECLI:EU:C:2024:677.

3 Domstolens dom af 10. september 2024, Europa-Kommissionen mod Irland m.fl., C-465/20 P, ECLI:EU:C:2024:724.

4 Domstolens dom af 10. september 2024, Google og Alphabet mod Kommissionen, C-48/22 P, CLI:EU:C:2024:726.

mere retfærdig og modstandsdygtig økonomi og beskytter adgangsbetingelserne for aktører på det indre marked og bekæmper misbrug af dominerende stilling, monopoler og praksisser, der forvrider det indre marked;

C. der henviser til, at det i Draghirapporten understreges, at EU har et bredt og differentieret industrielt innovationsgrundlag med en stærk komparativ fordel inden for grønne teknologier, men at der er behov for en vedvarende indsats for at bevare denne fordel; der henviser til, at det i denne henseende er afgørende at integrere klima- og miljøhensyn i konkurrencepolitikken; der henviser til, at det i Lettarapporten fastholdes, at den manglende EU-integration i økonomi- og energisektoren og den elektroniske kommunikationssektor er en af de primære årsager til den faldende konkurrenceevne i Europa;

D. der henviser til, at EU's konkurrencepolitik kan bidrage til at styrke det indre markeds modstandsdygtighed samt til at nå målsætningerne for den europæiske grønne pagt, det digitale kompas 2030 og konkurrenceevnekompasset, for hvilke international udveksling og internationalt samarbejde er afgørende;

E. der henviser til, at Kommissionen og de nationale konkurrencemyndigheder skal forholde sig uvildige og objektive for at opretholde EU's konkurrencepolitiks troværdighed; der henviser til, at de nationale konkurrencemyndigheders politiske uafhængighed er yderst vigtig for at sikre en upartisk og troværdig konkurrencepolitik;

Generelle betragtninger

1. mener, at EU's konkurrencelovgivning har til formål at beskytte mod uforholdsmæssigt stor koncentration og akkumulering af markedsstyrke, og bekræfter på ny konkurrencepolitikkens rolle med hensyn til at fremme effektivitet, innovation og vækst, skabe lige vilkår og beskytte forbrugerne ved at sikre, at markederne forbliver konkurrencedygtige, effektive, dynamiske og innovative og leverer produkter og tjenesteydelser af høj kvalitet til rimelige priser og med flere valgmuligheder;

2. gentager, at konkurrencepolitikken bør bidrage til alle EU's politikker, særlig inden for bæredygtighed, energi, forsvar og digitalisering; glæder sig over Kommissionens tilsagn om nye rammebestemmelser for statsstøtte, der skal ledsage aftalen om ren industri, med henblik på at sikre konkurrenceevnen ved at mobilisere den nødvendige offentlige opbakning til energiomstillingen for at dekarbonisere EU's industri, mens det sikres, at dette ikke hindrer innovation, får priserne til at stige eller svækker konkurrencen på det indre marked; gentager, at statsstøtte ikke bør forvride fair og effektiv konkurrence;

3. understreger, at den globale styrke og betydning af EU's indre marked ikke kun skyldes dets interne og eksterne konkurrenceevne, men også dets evne til at fastsætte fælles standarder og sikre territorial samhørighed; bemærker, at de politiske beslutningstagere samtidig bør tage behørigt hensyn til den internationale regulerings- og markedsudvikling, og opfordrer Kommissionen til at stræbe efter fortsat dialog og samarbejde på internationalt plan, herunder via andengenerationssamarbejdsaftaler, der giver mulighed for en mere effektiv informationsudveksling mellem konkurrencemyndighederne, og udvikling af indflydelse på konkurrencepolitikken globalt; fremhæver betydningen af Det Europæiske Konkurrencenetværk og opfordrer Kommissionen til at prioritere vedvarende konstruktiv dialog og samarbejde i denne henseende på internationalt plan; opfordrer til koordinering mellem de nationale konkurrencemyndigheder for at sikre, at konkurrencereglerne anvendes ensartet, og understreger nødvendigheden af at øge samarbejdet mellem kartelmyndighederne og andre sektorspecifikke tilsynsmyndigheder;

En konkurrencedygtig Union

4. støtter Kommissionens tilsagn om at investere i bæredygtig konkurrenceevne; glæder sig over Draghirapportens fokus på innovation, investeringer, markedsintegration, dekarbonisering og modstandsdygtighed og Lettarapportens fokus på integration, autonomi og solidaritet; tilskynder til politikker, der fremmer innovation, konkurrenceevne og bæredygtig og inklusiv vækst;

5. understreger behovet for en koordineret, målrettet og reelt europæisk industripolitik for at styrke konkurrenceevnen; bemærker, at dette ikke må føre til markedsdominans eller misbrug heraf, prisforvridning eller økonomisk ineffektivitet, og påpeger behovet for effektive fusionskontrolprocedurer;

6. mener, at enhver statsstøtte, der ydes, bør være i overensstemmelse med EU's politiske mål; noterer sig Kommissionens hensigt om at yde vejledning om statsstøttens forenelighed med innovation, klima og økonomisk sikkerhed samt dens foranstaltninger til at nedskalere og udfase subsidier til fossile brændstoffer i henhold til aftalen om ren industri og opfordrer medlemsstaterne til at overveje at indføre yderligere betingelser for modtagelse af statsstøtte; opfordrer til, at virksomheder, der er struktureret gennem skattely uden for EU, udelukkes fra at modtage statsstøtte; opfordrer Kommissionen til at undersøge den manglende harmonisering af tilbagebetalingsmekanismerne;

7. noterer sig Kommissionens rapport, hvori det hævdes, at markedskoncentrationen, prisforhøjelserne og fortjenesten er steget i løbet af de seneste 25 år, mens dynamikken i industrien er faldet på trods af den aktive håndhævelse af konkurrenceretten; noterer sig

også, at denne stigning i prisforhøjelserne blev anset for at være drevet af en omfordeling af markedsandele til de største virksomheder; noterer sig desuden, at svag konkurrence har haft betydelige negative indvirkninger på forbrugerne, købekraften samt på EU-virksomhedernes konkurrenceevne og den økonomiske vækst som helhed; minder om, at anvendelsen af konkurrencelovgivningen bør fokusere på at sikre åbne, konkurrencedygtige markeder uden konkurrencebegrænsende praksis;

8. påpeger, at statsstøtte i stigende grad anvendes til at støtte industripolitiske mål; minder om, at sådan støtte, som er tilladt i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF, ikke må indvirke negativt på handelsforhold eller den fælles interesse; bemærker medlemsstaternes forskellige finanspolitiske kapacitet og advarer om, at fragmenteret statsstøtte skaber ulige vilkår; opfordrer Kommissionen til at overvåge disse virkninger og sikre det indre markeds integritet, hvilket kan gøres gennem et fælles finansieringsinstrument til en europæisk industripolitik såsom en europæisk fond for konkurrenceevne, som Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, har foreslået i sine politiske retningslinjer; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til ikke at gå ind i en støttekonkurrence, der kun forværrer markedsforvridninger, navnlig ved finansiering af virksomheder, der ikke er effektive; konkluderer, at de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte ikke har forhindret yderligere markedsfragmentering, og bemærker, at blot to af medlemsstaterne stod for 77 % af den anmeldte statsstøtte; opfordrer til strengere overvågning af anmeldelser af statsstøtte og øget rapportering om statsstøtte og gennemsigtighed i overensstemmelse med anbefalingerne fra Den Europæiske Revisionsret;

9. understreger betydningen af de vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse for finansiering af projekter i EU med en grænseoverskridende dimension; påpeger, at vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse bør skabe reel merværdi for EU, hvilket betyder, at de bør have en positiv indvirkning på mere end én medlemsstat; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at alle sådanne anmeldelser af statsstøtte afsluttes inden for seks måneder;

10. noterer sig Draghirapportens skøn om, at der for at beskytte EU's konkurrenceevne er behov for yderligere 800 mia. EUR om året; anerkender betydningen af offentlige og private investeringer i denne forbindelse; understreger, at der på EU's budget skal afsættes tilstrækkelige midler til dette formål; anser færdiggørelsen af opsparings- og investeringsunionen for at være vigtig med henblik på at mobilisere private investeringer, håndtere fragmenteringen af det indre marked og støtte EU's industristrategi; anerkender, at der er presserende behov for reformer sideløbende med en effektiv gennemførelse af de tre indsatsområder i Draghirapporten: i)

lukning af innovationskløften i forhold til USA og Kina, ii) en fælles plan for dekarbonisering og konkurrenceevne for at fremskynde energiomstillingen og reducere energiomkostningerne og iii) øget sikkerhed og mindskelse af afhængighed;

11. bifalder beskyttelsen af lige konkurrencevilkår på europæiske markeder og af de europæiske virksomheder og deres arbejdstagere gennem antidumpingforanstaltninger, der korrigerer for forvridende udenlandsk statsstøtte; opfordrer Kommissionen til hurtigt at gøre brug af tilgængelige handelsinstrumenter med hensyn til offentlige indkøb og udenlandske subsidier for at forhindre illoyal konkurrence på det indre marked;

Håndhævelsesprioriteter

12. konstaterer ændringer i forretningspraksis, der understreger et fald i antallet af kartelsager; advarer imidlertid om nye former for skadelig adfærd som stiltiende samordning og algoritmisk samordning og understreger behovet for at tilpasse håndhævelsesprioriteterne til dette skiftende landskab;

13. noterer sig forslaget i Draghirapporten om et "nyt konkurrenceværktøj" som et fleksibelt markedsundersøgelsesværktøj, der er udformet til at løse strukturelle konkurrenceproblemer, som ikke skyldes konkurrencebegrænsende aftaler eller misbrug af markedsdominans, og til at indføre markedsomfattende, fremadskuende strukturelle eller adfærdsregulerende foranstaltninger, herunder ved at mindske adgangsbarrierne for konkurrenter med henblik på at øge konkurrenceevnen, tilskynde til innovation og beskytte sårbare forbrugere; opfordrer Kommissionen til at analysere, hvordan dette værktøj vil supplere de eksisterende rammebestemmelser for sektorundersøgelser;

14. minder om, at Kommissionen i henhold til traktaten har beføjelse til at bekæmpe udnyttende misbrug;

15. anerkender eksistensen af et retsgrundlag for strukturelle foranstaltninger mod misbrug af markedsdominans; er bekendt med, at EU's konkurrenceregler foreskriver, at strukturelle foranstaltninger kun bør anvendes som en sidste udvej, hvis adfærdsmæssige foranstaltninger har vist sig at være ineffektive, men beklager ikke desto mindre Kommissionens modvilje mod at tackle markedsdominans gennem strukturelle foranstaltninger; gentager sin opfordring til at gøre bedre brug af strukturelle foranstaltninger og sætte en stopper for den forrang, der gives til adfærdsregulerende foranstaltninger, og opfordrer til, at der gøres en yderligere indsats for at styrke anvendelsen af disse i nødvendigt omfang; opfordrer Kommissionen til at gøre bedre brug af midlertidige foranstaltninger som instrument til at få stoppet al

praksis, der vil være til alvorlig skade for konkurrencen, navnlig i forbindelse med dynamiske og hurtigt voksende markeder såsom digitale markeder;

16. glæder sig over, at Kommission for 2024-2029 prioriterer boliger; opfordrer Kommissionen til at vurdere, hvordan EU's konkurrenceprincipper påvirker leveringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse; opfordrer Kommissionen til at vurdere situationen med hensyn til sociale tjenesteydelser af almen interesse og en undtagelse for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse med hensyn til prisoverkommelige boliger;

17. understreger betydningen af statsstøtte som redskab til at mindske den økonomiske forskel mellem de mest udviklede områder i EU og øområder, indlandsområder, regionerne i den yderste periferi og økonomisk belastede områder; minder om, at det fortsat er afgørende, at statsstøtte tillades i forbindelse med tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, for at disse områder kan overleve, navnlig når der er tale om statsstøtte, som øremærkes til konnektivitet og levering af andre grundlæggende tjenesteydelser i lokalsamfund i isolerede, fjerntliggende eller perifere regioner i EU; opfordrer Kommissionen til at undersøge mulighederne for yderligere fleksibilitet med hensyn til at yde finansiering til disse regioner;

18. noterer sig EU-Domstolens nyligt afsagte dom, hvori det blev fastslået, at en af medlemsstaterne ikke havde gennemført ECN+-direktivet i national lovgivning; understreger, at det er vigtigt, at ECN+-direktivet gennemføres fuldt ud; opfordrer alle medlemsstaterne til at sikre, at dette direktiv gennemføres fuldt ud;

Fusioner og karteller

19. bemærker med bekymring EU-Domstolens fortolkning af artikel 22 i EF-fusionsforordningen i sag C-611/22 P (Illumina mod Kommissionen), der ophæver Kommissionens fremgangsmåde med at godkende henvisninger af fusionsaftaler, der ikke er anmeldelsespligtige; anerkender, at EF-fusionsforordningen ikke stiller Kommissionen tilstrækkelige værktøjer til rådighed til at håndtere dræberopkøb; er af den faste overbevisning, at fusionsafgørelsers indvirkning på det indre marked berettiger medtagelse af et retsgrundlag for det indre marked i EF-fusionsforordningen for fuldt ud at inddrage medlovgiverne på en tilsvarende måde som i forordningen om digitale markeder; opfordrer Kommissionen til at kræve, at medlemsstater, der har eller kan påberåbe sig den relevante beføjelse, undersøger potentielle dræberopkøb i lyset af deres nationale fusionskontrollovgivning og fortsat henviser disse aftaler i overensstemmelse med artikel 22 i EF-fusionsforordningen; opfordrer Kommissionen til at undersøge muligheden for at revidere EF-fusionsforordningen, så det er muligt

at undersøge fusioner, der ikke når op over EU's eller de nationale tærskler, uanset hvilke sektorer det vedrører;

20. bemærker, at 0,7 % af de anmeldte fusioner, siden EF-fusionsforordningen trådte i kraft i 2004, enten er blevet blokeret af Kommissionen eller trukket tilbage efter en undersøgelse;

21. bemærker, at omsætningstærsklerne i EF-fusionsforordningen alene måske ikke er egnede til at opdage alle sager, der bør undersøges af konkurrencemyndighederne; fremhæver den praksis, der anvendes af dominerende virksomheder til at undgå formelle undersøgelser, såsom den stigende anvendelse af "partnerskaber" i AI-sektoren, hvilket yderligere tyder på, at en revision af EF-fusionsforordning er nødvendig;

22. glæder sig over Draghirapportens forslag om et "innovationsforsvar" i tilfælde, hvor en fusion øger evnen og incitamentet til innovation, og opfordrer Kommissionen til at analysere og videreudvikle dette koncept; opfordrer desuden til, at der tages hensyn til spørgsmål af almen interesse såsom indvirkningen på arbejdstagerne;

23. opfordrer Kommissionen til at udpege de nationale hindringer, som kan hindre den i at betragte EU-markedet som det relevante marked i sine analyser af fusioner; opfordrer Kommissionen til at fremsætte et lovforslag med henblik på at fjerne disse hindringer; bemærker, at det internationale miljø skal analyseres omhyggeligt, når der træffes beslutning om afgrænsningen af det relevante marked i konkurrence- og fusionskontrolsager; opfordrer Kommissionen til, hvor det er relevant, at anlægge en fremadskuende tilgang til konsolidering i EU, som det også foreslås i Draghi- og Lettarapporten, idet der tages højde for den strategiske betydning og konkurrenceøgende effekt af stordriftsfordele samt gunstige investeringsvilkår i bestemte sektorer til at fremme innovation og konkurrence på lang sigt;

24. opfordrer til, at rammerne for fusionsvurderinger ajourføres for at afspejle realiteterne i den digitale økonomi, hvor markedsstyrke kan komme til udtryk på måder, der rækker ud over den traditionelle markedsandel på klart afgrænsede markeder; støtter udviklingen af avancerede metoder med henblik på at analysere datadreven dominans og netværkseffekter, idet der lægges vægt på den kritiske rolle, som forbrugernes valg af digitale tjenester og digitalt udstyr spiller; opfordrer Kommissionen til at styrke mekanismer, der muliggør interoperabilitet mellem tjenester og enheder og fremmer innovation og konkurrence i det digitale økosystem; opfordrer indtrængende Kommissionen til at gøre hurtige fremskridt med gennemførelsen af de eksisterende interoperabilitetsforpligtelser for beskedtjenester i henhold til forordningen om digitale markeder, de eksisterende interoperabilitetsforpligtelser for cloududbydere i henhold til dataforordningen og til at igangsætte arbejdet med

revisionen af forordningen om digitale markeder for maj 2026; opfordrer indtrængende Kommissionen til at gennemføre de eksisterende interoperabilitetsforpligtelser i henhold til forordningen om digitale markeder og undersøge mulighederne for at udvide interoperabilitetsforpligtelserne til at omfatte online sociale netværkstjenester; bakker op om, at Kommissionen i højere grad tager hensyn til den potentielle skade for konkurrencen, når den vurderer fusioner, hvor udvidelse til tilstødende markeder vil medføre en yderligere styrkelse af markedsdominansen på det overtagende selskabs centrale marked;

25. opfordrer Kommissionen til at gøre op med de alt for langvarige kartelundersøgelser, i løbet af hvilke virksomheder stadig kan drage fordel af deres konkurrencebegrænsende praksis; opfordrer Kommissionen til at fastsætte hensigtsmæssige frister for kartelsager og sikre effektiv opfølgning på de afgørelser, der træffes; opfordrer Kommissionen til at vedtage yderlige midlertidige foranstaltninger for at stoppe al praksis, der vil være til alvorlig skade for konkurrencen, navnlig i forbindelse med dynamiske og hurtigt voksende markeder såsom digitale markeder;

Sektorpolitikker

26. glæder sig over Domstolens to skelsættende domme fra september 2024, der bekræfter Kommissionens påstand om, at den irske skatteaftale med Apple udgør ulovlig statsstøtte, og at Google misbrugte sin dominerende stilling i strid med traktaterne; anerkender, at lovrammen i Irland siden er blevet ændret; tilskynder Kommissionen til fortsat at slå ned på misbrug af statsstøtte, som involverer selektiv indrømmelse af skattelettelser til virksomheder;

27. bemærker den skadelige indvirkning af international skattekonkurrence; minder om sin støtte til gennemførelsen af den anden søjle under Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD); beklager dybt den amerikanske præsidents dekret af 20. januar 2025, hvori det gøres gældende, at OECD's globale skatteaftale ikke har retskraft i USA; understreger vigtigheden af multilateralisme med hensyn til at sikre, at multinationale selskaber betaler deres rimelige skatteandel, hvor der skabes værdi; er af den opfattelse, at EU fuldt ud bør støtte OECD's søjle 2-direktiv;

28. understreger den bekymrende markedskoncentration på forskellige digitale markeder såsom sociale medier, søgemaskiner, kunstig intelligens, cloudtjenester, e-handel, mikrochip og onlinereklamer; understreger den faktiske og potentielle negative indvirkning på konkurrenceevnen, forsyningskædernes robusthed, mediefriheden, privatlivets fred og databeskyttelsen samt samfundet og demokratiet i EU; opfordrer indtrængende Kommissionen til at behandle spørgsmål, der er specifikke for teknologimarkedet, herunder infrastrukturkontrol i segmentet for hardware og cloudcomputing,

vertikal koncentration, algoritmisk manipulation af det digitale offentlige rum og løftestangseffekt på digitale markeder, som det fremgår af de fremskridt, der er gjort inden for rammerne af forordningen om digitale markeder; opfordrer desuden til, at der indledes nye undersøgelser af sektoren for cloudtjenester for yderligere at sikre fair konkurrence og innovation under hensyntagen til graden af markedskoncentration i denne sektor og konkurrencebegrænsende praksis i forbindelse med komplekse og uigennemsigtige licensvilkår eller påtvungen bundtning; opfordrer endvidere indtrængende Kommissionen til at tackle dominerende aktørers stigende vertikale koncentration i reklameværdikæden, som bringer EU's onlinereklamesektor i fare;

29. bemærker den rivende udvikling inden for AI-tjenester, der potentielt kan føre til markedskoncentration; opfordrer Kommissionen til at vælge en økosystemisk tilgang til denne sektor, herunder ved at udarbejde og anvende nye skadesteorier for at tackle yderligere forskansning af de dominerende aktører i denne sektor; fremhæver, at forordningen om digitale markeder indeholder adskillige bestemmelser, der skal anvendes til at forhindre gatekeepere i at sætte begrænsninger for nye AI-udviklere, og anmoder Kommissionen om at handle hurtigt for at tackle risikoen for, at forbrugerne tvinges til at bruge bestemte AI-tjenester på deres mobilenheder, så det sikres, at AI-systemer fortsat kan vælges af brugerne og er gennemskuelige og således beskytter konkurrencen og forbrugernes valg; opfordrer Kommissionen til at undersøge muligheden for at tilføje generativ AI som en ny central platformstjeneste i henhold til forordningen om digitale markeder;

30. bemærker, at store digitale aktører bruger deres markedsstyrke, magt over forbrugerne, finansielle ressourcer og datakoncentration på ét marked til at udnytte deres position på et andet marked; understreger, at små aktører ikke kan konkurrere med førnævnte faktorer, hvilket gør EU-borgerne endnu mere afhængige af det samme fåtal af virksomheder uden for EU og bringer den strategiske autonomi i fare; opfordrer til øget kontrol med, hvordan aktører i den digitale sektor udnytter deres dominerende stilling som løftestang i andre sektorer, og med EU's strategiske autonomi gennem en revision af retningslinjerne for fusioner for at sikre, at løftestangseffekten kan undersøges mere effektivt;

31. noterer sig vigtigheden af data og dataanalyseværktøjer som en af de faktorer, der afskrækker fra fusioner på det digitale marked og erhvervelser i den digitale sektor; opfordrer til, at Det Europæiske Databeskyttelsesråd i tilfælde af fusioner, der involverer en eller flere aktører i digitale sektorer, fremsætter en udtalelse vedrørende relevansen af datasæt for den påtænkte fusion, de personoplysninger, der behandles i forbindelse med den pågældende erhvervelse, og den potentielle indvirkning af den påtænkte fusion på retten til privatlivets fred og databeskyttelse;

32. giver udtryk for bekymring over den stigende anvendelse af dynamiske prissætningsmekanismer i hele EU; opfordrer Kommissionen til at undersøge lovgivningsmæssige foranstaltninger mod yderst fleksible og uigennemsigtige prissætningsmetoder;

33. opfordrer Kommissionen til håndfast at håndhæve alle konkurrenceregler, herunder forordningen om udenlandske subsidier og forordningen om digitale markeder, for at håndtere gatekeeperpraksis og fremme åbne markeder og fair konkurrence; understreger, at Kommissionen skal have tilstrækkeligt personale til håndhævelse, men bemærker samtidig, at nye værktøjer samt videnskabsfolk og økonomer inden for forskellige discipliner kan arbejde på at forbedre håndhævelsen af konkurrencelovgivningen; understreger navnlig, at forordningen om digitale markeder bør anvendes strengt og uafhængigt uden at blive undergravet af pres udefra; understreger, at forordningen om digitale markeder og potentielle bøder ikke må anvendes som en brik i forhandlingerne vedrørende drøftelser om told, men som en hjørnesten i EU's bestræbelser på at sikre fair og konkurrencedygtige digitale markeder; bemærker de seks procedurer for manglende overholdelse, der er indledt mod visse udpegede gatekeepere; er dybt bekymret over potentielle forsinkelser i kritiske undersøgelser og Kommissionens evne til at opfylde sine indsatsforpligtelser og til at træffe en beslutning om procedurerne for manglende overholdelse uden unødig forsinkelse;

34. bemærker med bekymring fragmenteringen på en lang række forbrugermarkeder, herunder finansielle tjenesteydelser, telekommunikation og husholdningsenergi, og opfordrer til hurtigere og større markedsintegration, hvor der er fordele for forbrugerne, og til anerkendelse af, at denne markedsintegration kan fremme investeringer og innovation;

35. giver udtryk for stor bekymring over den stærke koncentration inden for detailhandelen, landbruget og bilindustrien i oversøiske lande, hvor uforholdsmæssigt høje priser fastsat af dominerende virksomheder på nødvendige varer og tjenesteydelser øger uligheden, den sociale usikkerhed og de territoriale forskelle; opfordrer Kommissionen til at iværksætte en undersøgelse af potentielt misbrug af dominerende stilling i henhold til artikel 102 i TEUF;

36. bemærker med bekymring den høje grad af markedskoncentration i den europæiske finanssektor samt dennes vedvarende overdrevne afhængighed af et lille antal tjenesteudbydere i tredjelande; bemærker, at de tre største kreditvurderingsbureauer fortsat har en markedsandel på over 90 %; giver udtryk for bekymring over den fortsat høje koncentration på markedet for revision af virksomheder af offentlig interesse, hvor fire selskaber står for langt størstedelen af EU's indtægter fra revision af virksomheder af offentlig interesse,

hvilket begrænser valgmulighederne og indebærer en risiko for tilsyn med for tætte forbindelser til sektoren; opfordrer Kommissionen til at fremlægge en konsekvensanalyse af mulighederne for at løse disse problemer; opfordrer indtrængende Kommissionen til nøje at vurdere offentlige udbud af ekspertise fra aktører på revisionsmarkedet, således at potentielle interessekonflikter undgås;

37. udtrykker bekymring over fødevarepriskrisen og bemærker i denne forbindelse den høje markedskoncentration i fødevareforsyningskæderne; gentager sin opfordring til Kommissionen om hurtigst muligt at gennemføre en tilbundsgående analyse af omfanget og virkningen af indkøbsalliancer og i den forbindelse at være særligt opmærksom på at sikre fair konkurrence og større gennemsigtighed i supermarkeds- og hypermarkedskæders handelspraksis, navnlig når sådan praksis berører mærkevareværdi og produktudvalg eller begrænser innovation eller prissammenlignelighed; minder på denne baggrund om markedskoncentrationen inden for handelen med landbrugsråvarer, hvor fire virksomheder står for langt størstedelen af den globale handel med afgrøder; beklager, at Kommissionen ikke desto mindre gav betinget godkendelse til fusionen af Bunge-Vittera (M.11204) i 2024 til trods for konkurrencebetænkeligheder; opfordrer Kommissionen til at tage hånd om den uforholdsmæssige magtkoncentration i hænderne på et fåtal af store aktører på dette marked for at styrke både landbrugernes og forbrugernes forhandlingsposition; fremhæver i den forbindelse gennemførelsen af det nye konkurrenceværktøj;

38. bemærker EU-bankernes store nettooverskud i denne inflationsperiode, hovedsagelig som følge af det forsinkede gennemslag af den hurtige pengepolitiske stramning af indlånsrenterne;

39. bemærker med særlig bekymring to internationale betalingskortordningers dominerende stilling på betalingsmarkedet i EU og deres praksis med at forstærke og udbygge deres dominans på dette marked, hvilket potentielt kan øge adgangsbarriererne yderligere og hæmme innovationen[1] på lang sigt samt føre til højere omkostninger for EU's virksomheder og i sidste ende forbrugerne; opfordrer Kommissionen til at træffe afgørende foranstaltninger og understreger behovet for en revision af forordningen om interbankgebyrer (forordning (EU) 2015/751) med henblik på at tackle den store stigning i de betalingskortgebyrer, der opkræves af

---

[1] Den Europæiske Revisionsrets særberetning: "Digitale betalinger i EU – De er blevet sikrere, hurtigere og billigere, men der er fortsat mangler", 9. januar 2025, https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2025-01/SR-2025-01_DA.pdf.

internationale betalingskortordninger, og sikre et fair, konkurrencedygtigt og gennemsigtigt marked;

Inddragelse af Parlamentet

40. understreger, at Parlamentet i tilstrækkelig grad bør inddrages i udformningen af konkurrencepolitikken; advarer om overdreven afhængighed af bløde lovgivningsinstrumenter som f.eks. vejledende og midlertidige rammebestemmelser, hvor Parlamentet kun er involveret i begrænset omfang; opfordrer Kommissionen til at indlede forhandlinger om en interinstitutionel aftale om konkurrencepolitikken for at formalisere sine håndhævelsesprioriteter for Parlamentet; opfordrer Det Europæiske Råd til at vedtage en afgørelse i henhold til artikel 48, stk. 7, i TEU, der giver mulighed for vedtagelse af lovgivningsmæssige retsakter på det konkurrencepolitiske område i overensstemmelse med den almindelige lovgivningsprocedure; understreger, at Parlamentet bør involveres mere i arbejdet i Det Internationale Konkurrencenetværks og OECD's arbejds- og ekspertgrupper som observatør og også i gruppen på højt plan for forordningen om digitale markeder;

41. opfordrer den ansvarlige ledende næstformand/kommissæren med ansvar for konkurrencepolitik til at holde tæt kontakt med Parlamentets kompetente udvalg og dets arbejdsgruppe om konkurrencespørgsmål;

°

° °

42. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.